

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
Β. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 19ο ΑΙΩΝΑ

6. Η βιομηχανία

19ος αιώνας:

- α.** η βιομηχανία έχει **ελάχιστα κοινά σημεία** με τη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη (βλ. βιομηχανική επανάσταση)
- β.** η ανάπτυξη της βιομηχανίας ήταν παρούσα στις **συζητήσεις** ως **σχέδιο** ή **πρόθεση** σπάνια ως εφαρμογή
- γ.** **απουσιάζουν** οι **προϋποθέσεις** ανάπτυξης της βιομηχανίας

πρώτες δεκαετίες ανεξαρτησίας:

- α.** εμφάνιση μονάδων παραγωγής που θα μπορούσε να χαρακτηριστούν βιομηχανικές, **αλλά**
- β.** **αποσπασματικός**, ευκαιριακός τρόπος
- γ.** **εξυπηρέτηση τοπικών αναγκών** → επεξεργασία αγροτικών προϊόντων
(εξέλιξη των παραδοσιακών αλευρόμυλων, των ελαιοτριβείων, των βυρσοδεψείων και των κλωστηρίων)

αίτια στασιμότητας (ως προς τα οικονομικά τους μεγέθη):

- α.** **μικρή έκταση** της εγχώριας αγοράς
- β.** **πίεση** των **εισαγόμενων** προϊόντων
- γ.** **έλλειψη** πολυάριθμου, ειδικευμένου και φθηνού **εργατικού δυναμικού**

1870: απόπειρα ανάπτυξης βιομηχανικών δραστηριοτήτων

- α.** **κύμα ίδρυσης** βιομηχανικών επιχειρήσεων (πάνω από **100**)
- β.** **τάση αύξησης** του δυναμικού των ήδη υπαρχόντων μονάδων
όμως
- γ.** πολύ γρήγορα **χάνεται η δυναμική**

τέλη 19ου – αρχές 20ού αιώνα:

- α.** δημιουργείται βιομηχανικό **δυναμικό σταθερό**, πολυδιάστατο
- β.** τάση ανάπτυξης **βαριάς βιομηχανίας**
(της μεταλλουργίας, της ναυπηγικής και της τσιμεντοβιομηχανίας)

αιτίες καθυστέρησης της ελληνικής βιομηχανίας:

- α.** **έλλειψη κεφαλαίων** και **διασπορά** υπαρχόντων σε άλλες δραστηριότητες
- β.** **περιορισμένη** -εδαφικά και πληθυσμιακά- **βάση** οικονομικής εξάπλωσης
- γ.** **έλλειψη πρώτων υλών**
- δ.** χρόνια **έλλειψη εργατικών χεριών**
- ε.** **έλλειψη παιδείας** τεχνικής, αλλά και γενικής

αλλαγή μετά το **1912-1913**:

- α.** **ενσωμάτωση** μεγάλων **εκτάσεων** και **πληθυσμών**
(η ενσωμάτωση των **Επτανήσων 1864** και της **Θεσσαλίας 1881** δεν άλλαξαν τα δεδομένα).
αλλά
- β.** τα προβλήματα παραμένουν:
 - παραμένει **προσηλωμένη** σε **δευτερεύουσες** δραστηριότητες (λόγω εξωτερικού ανταγωνισμού)
 - αναζητά σωτηρία στην **παρέμβαση** του **κράτους** (δασμολογικά ή άλλα ενισχυτικά μέτρα)